

sady volného uvažování důkazů není soudu zabráněno, by předsevzal zjištění, která se nekryjí s názorem odborníka znalce a, že se tedy závěry soudu mohou odchýliti od závěrů znaleckého posudku; poněvadž však při tomto průvodním prostředku jde o otázky vyžadující zvláštní odborné znalosti, je na snadě, že bude povinností soudu, by v takovém případě podrobil celý obsah znaleckého posudku pečlivému rozboru, a, nemůže-li se k němu připojiti, uvedl též důvody, které soud pohnuly k tomu, by se v otázce, jejíž správné řešení předpokládá odborné znalosti, přenesl přes onen posudek. Takové pádnými úvahami i po stránce technické podložené odůvodnění však rozsudek neobsahuje; soud ani nenaznačuje, v čem ony odchylky a nesrovnalosti mezi obrazcem I. a II. pozůstávají, nepopisuje blíže, v jakém směru mu ona »nejasnost« obrazce I bránila, by se nepřipojil k znaleckému posudku; staví vlastně svým povšechným poukazem k »všeobecnému dojmu obrazců prostě svůj odchýlný laický názor proti opačnému názoru znaleckému, takže v úvahách rozsudku ve skutečnosti vůbec nelze spatřovati odůvodnění zákonu odpovídající. Tento nedostatek padá tím více na váhu, an znalec ve svém posudku uvedl, že vědecké autority celého světa dokazují v odborné literatuře, že není druhého člověka, který by měl zvláštnosti papilárních linií (vznik, zánik, vidlicovité rozdvojení, vsunuté čárky a tečky) stejně seskupené, že tyto zvláštnosti nejsou dědičné a zůstávají od narození až do úmrtí nezměnné, a na tomto podkladě s určitostí prohlásil, že stopa prstu zjištěná na láhvi při krádeži v konsumu v K., pochází z pravého palce obžalovaného. Byť i nebylo lze přisvědčiti dalšímu důvodu zmatečnosti uplatňovanému s hlediska čís. 4 § 281 tr. ř., jelikož tu schází posledním odstavcem § 281 tr. ř. stanovený předpoklad, že si státní zástupce ihned vyhradil zmateční stížnost, bylo přece již pro shora uvedené nedostatky podle § 281 čís. 5 tr. ř. zmateční stížnosti vyhověti, napadený rozsudek jako zmatečný zrušiti a věc vrátiti soudu prvé stolice, by ji znova projednal a rozhodl.

Čís. 3164.

Pro zkoumání otázky přípustnosti odvolání při trestu vyměření podle § 265 tr. ř. jest považovati tresty dotýcnými rozsudky uložené za jednotný celek, jich délku sečísti a podle toho pak, převyšuje-li součet trestů nejnížší trestní sazbu stanovenou zákonem pro nejtěžší z trestných činů tu v úvahu přicházejících čili nic, přiznati odvolací právo podle § 283 tr. ř. nebo je odepříti. Takové sečítání trestů je možným a proveditelným toliko, jde-li o případ, kde pozdější rozsudek obsahuje odsuzující výrok pro skutky spadající výhradně v dobu před předchozí rozsudek (kde předmětem dotýcných rozsudků byly pouze takové skutky, které podle § 56 tr. ř. mohly býti vyřízeny jediným rozsudkem a jediným trestem).

(Rozh. ze dne 2. května 1928, Zm I 132/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozhodnutím vrchního zemského soudu v Praze ze dne 17. ledna 1928, jímž bylo odvolání státního zastupitelství v Praze z výroku o trestu v rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 14. prosince 1927 odmítnuto jako nepřipustné, byl porušen zákon v ustanovení § 283 tr. ř.

D ů v o d y:

Obžalovaný, jenž byl trestán pro zločin krádeže rozsudky: 1. krajského soudu v Litoměřicích ze dne 4. července 1924 2 měsíci těžkého žaláře, 2. krajského soudu v Litoměřicích ze dne 13. září 1924 4 měsíci těžkého žaláře, 3. krajského soudu v Plzni ze dne 30. března 1925 7 měsíci těžkého žaláře a 4. krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 12. března 1926 13 měsíci těžkého žaláře, byl rozsudkem zemského trestního soudu v Praze ze dne 14. prosince 1927 odsouzen pro zločin krádeže podle §§ 171, 173, 174 II c), 175 II c), 176 II a) tr. zák. spáchaný tím, že v době před 5. listopadem 1927 v M. a jinde v Čechách, byv pro krádež již dvakráte trestán, odňal pro svůj užitek z držení a bez přivolení: správy dvora v L. v roce 1923 hasákový klíč na šroub v ceně 25 Kč; dále během roku 1927 z držení a bez přivolení Bedřicha A-a v M. z uzamčené prodejní budky svršky v ceně 480 Kč 50 h; inž. Vladislava H-a ve V. s pole od motorového pluhu elektromagnet v ceně 1.000 Kč; neznámých majitelů svršky nejméně v ceně 22 Kč 90 h a další věci v neznámé ceně, nejvýše však 100 Kč, a byl mu vyměřen podle § 178, 180 tr. zák. s použitím § 54 tr. zák. a § 265 tr. ř. trest těžkého žaláře v trvání 4 měsíců 4 posty zostřené se započtením vazby zajišťovací a vyšetřovací od 4. listopadu do 14. prosince 1927. Proti výroku o výši trestu provedlo státní zastupitelství v Praze v čas odvolání, domáhajíc se vyloučení § 54 tr. zák.; rozhodnutím vrchního zemského soudu v Praze ze dne 17. ledna 1928 bylo však odvolání to odmítnuto vzhledem k tomu, že bylo zjištěno, že obžalovaný krádež hasákového klíče na šrouby v ceně 25 Kč ve dvoře v L. spáchal v roce 1923, tedy před odsouzením čtyřmi rozsudky shora uvedenými, s tímto odůvodněním: »Nechť rozsudek ze dne 14. prosince 1927 běře podle § 265 tr. ř. zřetel ke kterémukoliv z uvedených čtyř dřívějších rozsudků, jest součet trestů v zákonné trestní sazbě a proto jest odvolání v neprospěch obžalovaného podle § 283 tr. ř. odst. první nepřipustno«. Vrchní zemský soud staví se ve svém rozhodnutí na stanovisko, že pro zkoumání otázky přípustnosti odvolání při trestu vyměřeném podle § 265 tr. ř. jest třeba považovati tresty dotýčnými rozsudky uložené za jednotný celek, jich délku sečísti a podle toho pak, převyšuje-li součet trestů nejnižší trestní sazbu stanovenou zákonem pro nejtěžší z trestných činů tu v úvahu přicházejících čili nic, přiznati, pokud se týče odepřítí odvolací právo podle § 283 tr. ř. Tato zásada kryje se s názorem, zastávaným Nejvyšším soudem v četných jeho rozhodnutích jako na příklad i v rozhodnutí uveřejněném pod čís. 1051 sb. n. s.;

stejně i Lohsing ve svém komentáři k trestními řádu, viz II. vydání z roku 1920, strana 662. Při tom dlužno si však uvědomiti, že takové sečítání trestů je možným a proveditelným toliko, jde-li o případ, kde pozdější rozsudek obsahuje odsuzující výrok pro skutky spadající výhradně v dobu před předchozí rozsudek. Zcela jinak se má věc v případě, o nějž tu jde: Rozsudkem ze dne 14. prosince 1927 byl obžalovaný odsouzen pro celou řadu krádeží, z nichž toliko jediná byla spáchána v době před dřívějšími odsouzeními, a to ještě taková, že by sama o sobě zakládala pouhý přestupek, kdežto veškeré ostatní krádeže, jež spadají v dobu po vynesení rozsudků shora pod 1—4 uvedených, týkají se krádeží, naplňujících o sobě již skutkovou podstatu zločinu krádeže podle §§ 171, 173, 174 II c), 175 II c) a 176 II a) tr. zák. je nasnadě, že by v případě, kdyby nyní byla souzena toliko krádež klíče na šroub v ceně 25 Kč, byl obžalovaný uznán vinným pouze přestupkem krádeže, a že by pak komputace vrchního zemského soudu, vycházející při zkoumání přípustnosti odvolání veřejného obžalobce ze součtu trestů předchozími rozsudky a nynějším rozsudkem uložených, byla na místě. Leč v souzeném případě dlužno uvážiti, že krádeže, spáchané po oněch předchozích rozsudcích, jsou samy o sobě již kvalifikovány na zločin krádeže, že by na tyto krádeže samotné bez ohledu na krádež klíče na šroub v ceně 25 Kč, odcizeného v roce 1923 — bylo soudu lze uložit trest podle sazby § 178 tr. zák., tudíž ve výměře od 6 měsíců do 5 let, a že by pak státnímu zástupci, kdyby se rozsudkem uložený trest 4 měsíců těžkého žaláře vztahoval pouze na tyto pozdější činy, nemohlo býti podle § 283 tr. ř. odepřeno právo napadati výrok o trestu odvoláním, poněvadž tento trest nedosahuje nejnižší zákonem stanovené sazby 6 měsíců. Přímou absurdním bylo by však, kdyby v případě, kde k oněm na podzim 1927 spáchaným zločinným krádežím přistupuje ještě další krádež, totiž v roce 1923 spáchaná krádež klíče na šrouby, jejíž souběhem by přece byl spíše odůvodněn trest vyšší než by odpovídal oněm pozdějším zločinným krádežím samotným, bylo státnímu zastupitelství odpíráno právo podati odvolání co do výše trestu.

Z této úvahy plyne, že postup vrchního zemského soudu, jemuž byl měřítkem při zkoumání přípustnosti odvolání součet trestů dotýčnými rozsudky uložených, je právně mylným a neudržitelným. Vrchní zemský soud přehlíží — a v tom jest základní vada jeho rozhodnutí, že takové sečtení trestů, jak bylo předsevzato v souzeném případě za účelem zjištění předpokladů § 283 tr. ř., je ovšem na místě jen v případech, kde byly předmětem dotýčných rozsudků pouze takové skutky, které podle § 56 tr. ř. mohly býti vyřízeny jediným rozsudkem a jediným trestem. Přibyly-li však ještě jiné skutky, spáchané po onom předchozím rozsudku (tu po oněch předchozích rozsudcích), podmiňujícím použití § 265 tr. ř., a jsou-li to skutky rázu tak těžkého, že jsou pro výměru trestu rozhodnými, což platí i pro souzený případ, ježto k použití trestní sazby § 178 tr. zák. musilo dojít již následkem zločinné kvalifikace později spáchaných krádeží, kdežto nalézací soud vedl k použití

§ 265 tr. ř. toliko zřetel na poměrně nepatrnou krádež z roku 1923, nemající na onu trestní sazbu vůbec žádného vlivu, je patrné, že za tak různých předpokladů, na nichž je výrok o trestu založen, nemůže být pro otázku přípustnosti odvolání rozhodnou zásada sčítání trestů, jak jí bylo vrchním soudem užito, nýbrž že při správném výkladu zákona lze tu vycházeti výhradně a jediné z rozsudku pozdějšího, aniž bylo přihlížeti k trestu předchozím rozsudkem uloženému. Ježto pak oním pozdějším rozsudkem ohledně krádeží po předchozích rozsudcích spáchaných měl soud vyměřiti trest podle sazby § 178 tr. zák., t. j. nejméně 6 měsíců těžkého žaláře, ve skutečnosti vyměřil jej však, použív mimořádného zmírňovacího práva § 54 tr. zák., pod touto sazbou toliko 4 měsíce těžkého žaláře, bylo již s tohoto hlediska odvolání státního zástupce podle § 283 tr. ř. uznati přípustným, a přičilo by se jak zásadám logického myšlení, tak i pravidlům § 283 tr. ř., upříti právo to státnímu zástupci z toho důvodu, že k oněm trestním činům přistoupil ještě další trestný skutek, ohledně něhož došlo, poněvadž byl spáchán před oněmi předchozími rozsudky, k použití § 265 tr. ř. Ve smyslu § 33 a 292 tr. ř. bylo proto uznati právem, že rozhodnutím vrchního zemského soudu v Praze ze dne 17. ledna 1928, jímž bylo odvolání státního zastupitelství v Praze do výroku o trestu obsaženého v rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 14. prosince 1927 odmítnuto jako nepřípustné, byl porušen zákon v ustanovení § 283 tr. ř.

Čís. 3165.

Tisková novela (zákon ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.).

»Původcem« (§ 1 (3) zákona) jest, kdo proto, by byla urážlivá zpráva uveřejněna tiskem, dal informaci v takové zprávě použitou, pokud zpráva souhlasí s informací. Zodpovědnost informátora podle tiskové novely může přijíti v úvahu pouze tehdy, když své udělení učinil za tím účelem, by bylo uveřejněno tiskem.

(Rozh. ze dne 3. května 1928, Zm I 195/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 16. února 1928, jímž byl obžalovaný sprostěn podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin podle § 488 a 493 tr. zák.

Důvody:

Podle třetího odstavce bodu 4 § 1 tiskové novely jest původcem, kdo proto, by byla urážlivá zpráva uveřejněna tiskem, dal informaci v takové zprávě použitou, pokud zpráva souhlasí s informací. Rozsudek výslovně zdůrazňuje, že zodpovědnost informátora podle tiskové novely může přijíti v úvahu pouze tehdy, když své sdělení učinil za tím účelem, by bylo uveřejněno tiskem. Zmateční stížnost soukromého ob-